

Sklepi okrogle mize 'Kako ravnamo s pravico do pitne vode v Sloveniji?'

in zaveze, ki bi morale spremljati zapis pravice do pitne vode v Ustavo RS

Razpravljavci na okrogli mizi 'Kako ravnamo s pravico do pitne vode v Sloveniji?', ki je potekala v organizaciji Inštituta za vode Republike Slovenije dne 21. 4. 2016, Center urbane kulture Kino šiška v Ljubljani, pozivamo državljanke in državljane Republike Slovenije, da sodelujejo pri zagotavljanju temeljne človekove pravice do varne pitne vode.

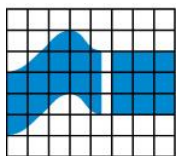
Menimo, da je voda skupen vir človeštva in javna dobrina, varna pitna voda pa temeljna človekova pravica. Njeno polno spoštovanje lahko dosežemo le v sodelovanju vseh institucij, vladnih in nevladnih organizacij – in tudi vsakega posameznega prebivalca.

Spodaj podpisani:

- doc. dr. Vasilka Sancin (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani),
- izr. prof. dr. Tjaša Griessler Bulc (Zdravstvena fakulteta Univerze v Ljubljani),
- Brane Golubovič (Za Slovenijo in svobodo),
- dr. Lidija Globevnik (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani in Društvo vodarjev Slovenije),
- prof. dr. Milenko Roš (Slovensko društvo za zaščito voda),
- dr. Marjetka Levstek (Slovensko društvo za zaščito voda) in
- Bonia Miljavac dr. med. spec. higijene (Nacionalni inštitut za javno zdravje),

vabimo vse vladne in nevladne organizacije, kot tudi organizacije širše civilne družbe, da podprejo pobudo za udejanjanje naslednjih zavez:

1. upravljanje voda je treba prepoznati kot nacionalni strateški interes in zagotoviti dolgoročno varstvo količin in kakovosti vodnih virov, saj so ti strateškega pomena za preživetje. To lahko storimo le ob sodelovanju vseh deležnikov na državni in lokalni ravni in z jasnimi zavezami k ukrepanju za izboljšanje stanja;
2. vodni viri so javno dobro in niso tržno blago. Republika Slovenija naj takšno stališče zagovarja in uveljavi tudi v okviru mednarodnih institucij in pogodb ali sporazumov;
3. z vpisom pravice do čiste pitne vode v Ustavo Republike Slovenije, bi se Slovenija uvrstila med najnaprednejše države, ki to temeljno človekovo pravico varujejo na ustavni ravni;
4. potrebno je zagotoviti široko vključujočo javno razpravo in oblikovati nedvoumno ustavno določbo. Trenutni predlog dopolnitve ustave ustvarja dvome o ustreznosti predlagane rešitve. Na podlagi ustrezno oblikovanih dopolnil ustave pripraviti učinkovit sistemski zakon,

INŠTITUT
ZA VODE
REPUBLIKE
SLOVENIJE

Institute
for Water of
the Republic
of Slovenia

Dunajska 156
1121 Ljubljana
Slovenija
www.izvrs.si

Telefon / Phone: +386 1 47 75 300
Telefaks / Fax: +386 1 47 75 343
E-pošta / E-mail: info@izvrs.si

ki bo omogočal dolgoročno trajnostno upravljanje z vodami in v primeru kršitev omogočal učinkovito ukrepanje;

5. javno službo oskrbe s pitno vodo lahko izvajajo le osebe javnega prava in osebe pod njihovim neposrednim nadzorom. Osebe javnega prava zadolžene za izvajanje ali nadzor nad izvajanjem storitve oskrbe s pitno vodo morajo imeti na voljo pravne podlage, ki bodo varovale njihovo nemoteno in avtonomno ter neodvisno delovanje;
6. sprejeti je treba načrte za ohranjanje in posodobitev stanja vodovodnih in kanalizacijskih sistemov z jasnim načinom financiranja. Tako bomo zmanjšali vodne izgube in druga tveganja ter zagotovili varnost oskrbe s pitno vodo;
7. vsakdo mora z razumevanjem in vedenjem, da voda ni nekaj samoumevnega, prispevati k odgovornemu ravnanju z vodo, vključno s smotrno rabo in varovanjem voda;
8. ozaveščanje o pomembnosti ustreznega in učinkovitega čiščenja odpadnih voda za trajno zagotavljanje količin in kakovosti vodnih virov mora postati del komunikacijskih načrtov deležnikov. Pospešiti je treba mehanizme neodvisnega nadzora in kaznovanja v primeru posrednega ali neposrednega onesnaževanja vodnega okolja.

Ljubljana, 21.4.2016